

Tlač a informácie

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 60/08

3. september 2008

Rozsudok Súdneho dvora v spojených veciach C-402/05 P a C-415/05 P

Yassin Abdullah Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia

SÚDNY DVOR ZRUŠUJE NARIADENIE RADY, KTORÉ ZMRAZUJE FINANČNÉ PROSTRIEDKY PÁNA KADIHO A AL BARAKAAT FOUNDATION

Zrušením rozsudku Súdu prvého stupňa Súdny dvor rozhodol, že súdy Spoločenstva majú právomoc preskúmavať opatrenia prijaté Spoločenstvom, ktoré vykonávajú rezolúcie Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov. V rámci výkonu tejto právomoci sa domnieva, že nariadenie porušuje základné práva, ktoré pánovi Kadimu a Al Barakaat vyplývajú z práva Spoločenstva.

Yassin Abdullah Kadi, saudský rezident, a Al Barakaat International Foundation usadená vo Švédsku, boli výborom pre sankcie Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov označení ako osoby spojené s Usámom bin Ládinom, Al-Káidou alebo s Talibanom. V súlade s určitým počtom rezolúcií Bezpečnostnej rady všetky štáty, členovia Organizácie Spojených národov, musia zmraziť finančné prostriedky a iné finančné aktíva priamo alebo nepriamo kontrolované týmito osobami alebo subjektami.

V Európskom spoločenstve prijala Rada na účely vykonania týchto rezolúcií nariadenie¹ nariaďujúce zmrazenie finančných prostriedkov a iných hospodárskych zdrojov fyzických osôb a právnických osôb, ktorých meno alebo názov je uvedené na zozname pripojenom k tomuto nariadeniu. Tento zoznam sa pravidelne mení, aby sa prihliadlo na zmeny úplného zoznamu stanoveného výborom pre sankcie, orgánom Bezpečnostnej rady. Dňa 19. októbra 2001 tak boli mená pána Kadiho a Al Barakaat doplnené do úplného zoznamu a neskôr prevzaté do zoznamu nariadenia Spoločenstva.

Pán Kadi a Al Barakaat podali žaloby o neplatnosť tohto nariadenia na Súde prvého stupňa, v ktorých tvrdili, že Rada nemala právomoc prijať dotknuté nariadenie a že toto nariadenie porušuje viaceré z ich základných práv, najmä právo vlastníť majetok a právo na obhajobu. Svojimi rozsudkami z 21. septembra 2005 Súd prvého stupňa zamietol súhrn dôvodov

¹ Nariadenie Rady (ES) č. 881/2002 z 27. mája 2002, ktoré ukladá niektoré špecifické obmedzujúce opatrenia namierené proti niektorým osobám spojeným s Usámom bin Ládinom, sieťou Al-Qaida a Talibanom a ruší nariadenie Rady (ES) č. 467/2001 (Ú. v. ES L 139, s. 9; Mim. vyd. 18/001, s. 294).

vznesených pánom Kadim a Al Barakaat a ponechal nariadenie v platnosti². Súd prvého stupňa v nich najmä rozhodol, že súdy Spoločenstva v zásade nemali žiadnu právomoc (s výnimkou niektorých záväzných pravidiel medzinárodného práva nazvaných *ius cogens*) preskúmať platnosť dotknutého nariadenia, keďže členské štáty majú povinnosť dosiahnuť súlad s rezolúciami Bezpečnostnej rady podľa ustanovení Charty Organizácie Spojených národov, teda medzinárodnej zmluvy, ktorá má prednosť pred právom Spoločenstva.

Pán Kadi a Al Barakaat podali na Súdnom dvore odvolania proti týmto rozsudkom.

Súdny dvor po prvé potvrdzuje, že Rada mala právomoc prijať nariadenie na základe článkov Zmluvy ES, ktoré si zvolila³. Súdny dvor rozhodol, že aj keď sa Súd prvého stupňa dopustil určitého pochybenia v rámci odôvodnenia, jeho konečný záver, podľa ktorého mala Rada právomoc prijať toto nariadenie, nebol nesprávny.

Súdny dvor však konštatuje, že **Súd prvého stupňa sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že súdy Spoločenstva v podstate nemali žiadnu právomoc preskúmať vnútornú zákonnosť napadnutého nariadenia.**

Preskúmanie platnosti akéhokoľvek aktu Spoločenstva Súdny dvorom z pohľadu základných práv treba v právnom spoločenstve považovať za výraz ústavnej záruky vyplývajúcej zo Zmluvy ES ako autonómneho právneho poriadku, ktorý medzinárodná zmluva nemôže zasiahnuť.

Súdny dvor zdôrazňuje, že preskúmanie zákonnosti zabezpečené súdom Spoločenstva sa týka aktu Spoločenstva, ktorý má vykonať dotknutú medzinárodnú dohodu, a nie tejto dohody ako takej. Prípadný rozsudok súdu Spoločenstva, ktorým by sa rozhodlo, že akt Spoločenstva, ktorý má vykonať rezolúciu Bezpečnostnej rady, je v rozpore s vyššou normou právneho poriadku Spoločenstva, nezahŕňa spochybnenie prednosti tejto rezolúcie z hľadiska medzinárodného práva.

Súdny dvor dospel k záveru, že súdy Spoločenstva musia zabezpečiť v podstate úplné preskúmanie zákonnosti súhrnu aktov Spoločenstva vzhľadom na základné práva, ktoré tvoria nedielnu súčasť všeobecných zásad práva Spoločenstva, vrátane aktov Spoločenstva, ktoré, ako dotknuté nariadenie, majú vykonať rezolúcie Bezpečnostnej rady.

V dôsledku toho **Súdny dvor zrušuje rozsudky Súdu prvého stupňa.**

Ďalej v rámci rozhodovania o žalobách o neplatnosť podaných pánom Kadim a Al Barakaat Súdny dvor dospel k záveru, že vzhľadom na konkrétne okolnosti, ktoré napomohli zahrnutiu mien odvolateľov do zoznamu fyzických osôb a právnických osôb dotknutých zmrazením finančných prostriedkov, treba rozhodnúť, že **ich práva na obhajobu, osobitne právo byť vypočutý, ako aj právo na účinné súdne preskúmanie, zjavne neboli dodržané.**

V tomto ohľade Súdny dvor pripomína, že účinnosť súdneho preskúmania nevyhnutne predpokladá, že orgán Spoločenstva má povinnosť oznámiť dotknutej fyzickej osobe alebo právnickej osobe dôvody, na ktorých je dotknuté opatrenie založené, v čo najširšej možnej miere, buď v okamihu, keď sa o tomto opatrení rozhodne, alebo prinajmenšom tak rýchlo, ako je to len možné po tom, čo sa o ňom rozhodlo, aby sa týmto adresátom umožnil výkon ich práva podať žalobu v stanovených lehotách.

² Rozsudky z 21. septembra 2005, Yusuf a Al Barakaat Foundation/Rada (T-306/01) a Kadi/Rada a Komisia (T-315/01) (pozri [tlačové komuniké 79/05](#))

³ Články 60 ES a 301 ES v spojení s článkom 308 ES.

Súdny dvor uznáva, že predchádzajúce oznámenie by mohlo ohroziť účinnosť opatrení zmrazenia finančných prostriedkov a hospodárskych zdrojov, ktoré musia svojou samotnou povahou využívať účinok prekvapenia a uplatniť sa okamžite. Z rovnakých dôvodov orgány Spoločenstva rovnako nemali povinnosť pristúpiť k vypočutiu dotknutých osôb pred pôvodným zahrnutím ich mien a názvov do zoznamu.

Uvedené nariadenie však neupravuje postup oznámenia skutočností odôvodňujúcich zahrnutie mien a názvov dotknutých osôb do zoznamu, či už súčasne alebo po tomto zahrnutí. Rada v žiadnom štádiu neinformovala pána Kadiho a Al Barakaat o skutočnostiach zistených proti nim, ktoré odôvodnili pôvodné zahrnutie ich mien a názvov do zoznamu. Toto porušenie práv na obhajobu pána Kadiho a Al Barakaat vedie tiež k porušeniu práva na súdne preskúmanie, keďže rovnako nemohli brániť svoje práva za uspokojivých podmienok pred súdom Spoločenstva.

Súdny dvor dospel tiež k záveru, že **zmrazenie finančných prostriedkov predstavuje neodôvodnené obmedzenie práva pána Kadiho vlastniť majetok.**

Súdny dvor sa domnieva, že obmedzujúce opatrenia, ktoré ukladá nariadenie, predstavujú obmedzenia tohto práva, ktoré v zásade môžu byť odôvodnené. Poznomenáva, že význam cieľov sledovaných nariadením môže odôvodniť negatívne následky, a to aj rozsiahle, pre určité osoby, a zdôrazňuje, že príslušné vnútroštátne orgány môžu odmraziť finančné prostriedky nevyhnutné na základné výdavky (nájomné, lekárske výdavky atď.).

Súdny dvor však zastáva názor, že dotknuté nariadenie bolo prijaté bez toho, aby poskytlo akúkoľvek záruku umožňujúcu pánovi Kadimu predložiť svoju vec príslušným orgánom, zatiaľ čo vzhľadom na všeobecný dosah a skutočné pretrvávajúce zmrazenia vo vzťahu k nemu je takáto záruka nevyhnutná na zabezpečenie dodržania práva vlastniť majetok.

V dôsledku toho **Súdny dvor zrušuje nariadenie Rady v rozsahu, v akom zmrazuje finančné prostriedky pána Kadiho a Al Barakaat.**

Súdny dvor napriek tomu uznáva, že zrušenie tohto nariadenia s okamžitým účinkom by mohlo vážne a nenapraviteľne zasiahnuť účinnosť obmedzujúcich opatrení, keďže v čase pred jeho prípadným nahradením novým nariadením by dotknutá fyzická osoba a právnická osoba mohli prijať opatrenia, aby sa vyhli tomu, že zmrazenie finančných prostriedkov ešte bude možné na ne uplatniť. Okrem toho Súdny dvor poznamenáva, že nemožno vylúčiť, že uloženie takýchto opatrení pánovi Kadimu a Al Barakaat sa môže v podstate ukázať ako dôvodné. Vzhľadom na tieto skutočnosti **Súdny dvor ponecháva účinky nariadenia počas obdobia, ktoré nemôže prekročiť tri mesiace od dnešného dňa, aby sa umožnilo Rade napraviť zistené porušenia.**

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

Jazyky, ktoré sú k dispozícii: BG, ES, CS, DA, DE, EL, EN, FR, IT, HU, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI, SV

*Úplné znenie rozsudku sa nachádza na internetovej stránke Súdneho dvora:
<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=SK&Submit=rechercher&numaff=C-402/05>*

Vo všeobecnosti je znenie na internete prístupné v deň vyhlásenia rozsudku od 12. hodiny SEČ.

*Podrobnejšie informácie Vám môže poskytnúť pán Balázs Lehóczki Tel.: (00352) 4303 5499
Fax: (00352) 4303 2028*

Obrazové záznamy zo zasadnutia sú k dispozícii na EBS „Europe by Satellite“; túto službu poskytuje Európska komisia, Generálne riaditeľstvo tlače a komunikácie, L - 2920 Luxemburg, tel: (00352) 4301 35177, fax: (00352) 4301 35249 alebo B-1049 Brusel, tel: (0032) 2 29 64106, fax: (0032) 2 29 65956